

## Instrukcja krok po kroku— jak złożyć wniosek o stypendium socjalne?

### Rok akademicki 2026/2027 • rok bazowy 2025

Przed przygotowaniem wniosku zapoznaj się z aktualnym Regulaminem świadczeń dla studentów Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Ostrołęce oraz z załącznikami dotyczącymi stypendium socjalnego, w szczególności z załącznikiem nr 1: „Zasady ustalania składu rodziny i dochodu studenta”.

Szczegółowo określają, kogo uwzględnia się w rodzinie, kiedy można nie wykazywać dochodów rodziców, jakie dochody i dokumenty należy uwzględnić oraz jak obliczyć dochód na osobę. Niniejsza instrukcja ma charakter praktyczny i pomocniczy: porządkuje kolejne czynności oraz ułatwia przygotowanie dokumentów. Nie zastępuje Regulaminu, jego załączników ani obowiązujących przepisów.

### Podstawa prawna obliczania dochodu

Podstawę stanowią w szczególności: **art. 88 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce**, **art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych** oraz **Regulamin świadczeń dla studentów WSAP** właściwy dla roku akademickiego 2026/2027, wraz z załącznikami.

Wskaźnik dochodu z 1 ha przeliczeniowego publikuje Główny Urząd Statystyczny.

Oficjalne teksty: Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce • ustawa o świadczeniach rodzinnych • GUS.

Każda sytuacja rodzinna i dochodowa jest inna. Wybieraj dokumenty, które dotyczą Twojej sprawy — nie każdy potrzebuje wszystkich pozycji z listy. Jeśli do ustalenia prawa do stypendium lub jego wysokości potrzebne będą dodatkowe informacje, uczelnia może poprosić o dokumenty lub wyjaśnienia.

### Co oznaczają kolory ramek?

**Jasnozielone:** praktyczne wskazówki i podsumowania.

**Żółte:** wyjątki i warunki wymagające szczególnej uwagi.

**Jasnoczerwone:** błędy, których należy unikać, oraz kwestie, na które należy zwrócić szczególną uwagę.

Kolor pomaga znaleźć informację; jej znaczenie wynika z treści.

### !!! UWAGA !!! IDŹ PO KOLEI.

Najpierw sprawdź uprawnienie, następnie ustal skład rodziny. Dopiero potem zbieraj dokumenty dochodowe. Dokumenty szczególne przygotowujesz tylko wtedy, gdy dotyczą Twojej sytuacji.

## Stypendium socjalne krok po kroku – spis treści:

**Krok 1. Ustal skład rodziny i możliwość rozliczenia bez rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.**

- 1.1. Małżonek studenta.
- 1.2. Rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni studenta.
- 1.3. Twoje dzieci, dzieci małżonka oraz Twoje rodzeństwo.

**Krok 2. Ustal, jakie dochody rodziny należy uwzględnić.**

- 2.1. Sporządź listę źródeł dochodu każdej osoby.
- 2.2. Sprawdź, które dochody wlicza się do stypendium.
- 2.3. Sprawdź, których kwot nie uwzględnia się w dochodzie.

**Krok 3. Zbierz dokumenty i przygotuj formularze WSAP.**

- 3.1. Przygotuj dokumenty potwierdzające skład rodziny.
- 3.2. Przygotuj dokumenty do rozliczenia bez rodziców lub opiekunów — jeśli dotyczy.
- 3.3. Zbierz dokumenty dochodowe za 2025 r.
- 3.4. Dołącz dokumenty właściwe dla poszczególnych źródeł dochodu.
- 3.5. Uzupełnij formularze WSAP w zakresie ustalonych danych.

**Krok 4. Sprawdź i udokumentuj utratę lub uzyskanie dochodu.**

- 4.1. Pięć sytuacji - jak ustalamy dochód
- 4.2. Co może być dochodem utraconym
- 4.3. Co może być dochodem uzyskanym
- 4.4. Wyjątek: powrót do tego samego płatnika w ciągu 3 miesięcy
- 4.5. Jakie dokumenty przygotować

**Krok 5. Oblicz miesięczny dochód na osobę i sprawdź dodatkowe wymagania.**

- 5.1. Oblicz dochód za pomocą kalkulatora WSAP.
- 5.2. Porównaj wynik z progiem dochodowym.
- 5.3. Jeśli dochód nie przekracza 823 zł na osobę, przygotuj odpowiednie dokumenty.

**Krok 6. Sprawdź kompletność dokumentów, podpisz je i złóż wniosek.**

## Krok 1. Ustal skład rodziny i możliwość rozliczenia bez rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.

Przy ustalaniu składu rodziny i dochodu na osobę w rodzinie studenta uwzględnia się osoby wymienione w art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, z zastrzeżeniem § 2 i 3:

- 1) studenta;
- 2) małżonka studenta;
- 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta;
- 4) dzieci pozostające na utrzymaniu studenta, jego małżonka, rodziców albo opiekunów prawnych lub faktycznych studenta, należące do jednej z następujących grup:
  - a) dzieci niepełnoletnie;
  - b) dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów – do ich ukończenia;
  - c) dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

**Zaczynij od przygotowania wstępnej listy osób, to bardzo ułatwi Ci pracę.**

| Kogo wpisać na listę wstępną?                                | Co zrobić na tym etapie?                                                                                                 | Imię i nazwisko |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Ty — student składający wniosek                              | ZAWSZE                                                                                                                   | .....           |
| Twój małżonek / Twoja małżonka                               | JEŚLI JESTEŚ W ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIM                                                                                        | .....           |
| Twoje dzieci oraz dzieci Twojego małżonka / Twojej małżonki  | Wpisz wszystkie swoje dzieci i wszystkie dzieci małżonka / małżonki. Na razie nie oceniaj, które uwzględnisz we wniosku. | .....<br>.....  |
| Rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni                    | NASTĘPNIE SPRAWDŹ, czy trzeba ich uwzględnić. Zasady rozliczenia bez tych osób opisano dalej w kroku 1.                  | .....<br>.....  |
| Dzieci rodziców lub opiekunów - najczęściej Twoje rodzeństwo | Dopisz je do listy wstępnej. Dalej sprawdzisz, czy rodziców lub opiekunów i ich dzieci należy uwzględnić we wniosku.     | .....<br>.....  |

**To lista pomocnicza, a nie ostateczny skład rodziny do wniosku.** Każdą osobę wpisz oddzielnie; w razie potrzeby dodaj wiersze. Po przeczytaniu dalszej części kroku 1 zweryfikujesz listę.

Teraz ustal, które osoby wpisane przez Ciebie na listę należą do składu Twojej rodziny na potrzeby stypendium socjalnego. Ty, jako student lub studentka składająca wniosek, pozostajesz na liście. Pozostałe osoby sprawdź według poniższych zasad.

### NIE DODAWAJ AUTOMATYCZNIE

- partnera/partnerki, jeżeli nie jesteście małżeństwem;
- babci, dziadka, cioci, wujka lub innych krewnych tylko dlatego, że mieszkacie razem.

**!!! UWAGA !!!**

Wyjątkiem może być osoba, która jest Twoim opiekunem prawnym lub faktycznym. Samo pokrewieństwo lub wspólne mieszkanie nie przesądza o takim statusie.

**1.1. Małżonek studenta.****Małżonek studenta i ślub po roku bazowym**

Małżonek to osoba, z którą pozostajesz w związku małżeńskim. Ustalając rodzinę, przedstaw aktualny stan cywilny. Jeśli ślub odbył się w 2026 r. przed złożeniem wniosku, uwzględniasz małżonka i dokumentujesz jego dochody za 2025 r. oraz późniejsze zmiany dochodu. Data ślubu nie ogranicza dokumentacji tylko do dochodów po ślubie. Wykaz dokumentów znajdziesz w kroku 3.1. [§ 1, § 4 i § 19]

**Rozdzielność majątkowa sama nie usuwa małżonka ze składu rodziny.** Osobne rachunki i rozliczenia podatkowe również nie zastępują zasad ustalania dochodu do stypendium. Po śmierci małżonka, prawomocnym rozwodzie lub orzeczeniu separacji zgłoś zmianę i przedstaw odpowiedni dokument. Uwzględnij zmianę przy przygotowaniu aktualnej listy rodziny i dokumentów dochodowych. Nie traktuj samego osobnego zamieszkiwania jako orzeczenia separacji.

**Zaginienie małżonka**

Przy zaginięciu małżonka aktualny załącznik przewiduje pominięcie małżonka i jego dochodów; tej zasady nie rozszerza się automatycznie na zaginionego rodzica lub dziecko.

**1.2. Rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni studenta.****Opiekun prawny lub faktyczny**

Opiekę prawną potwierdza orzeczenie sądu. Opieka nad małoletnim ustaje z mocy prawa, gdy uzyska on pełnoletność; nie oznacza to, że każda forma opieki nad osobą dorosłą wygasa. Nie wpisuj więc dawnego opiekuna wyłącznie na podstawie dokumentu z dzieciństwa. Ustal aktualny status opiekuna. Wskazówki dotyczące dokumentów znajdziesz w kroku 3.1. [Kodeks rodzinny i opiekuńczy: art. 170; załącznik nr 1: § 19]

Jeżeli powołujesz się na opiekę faktyczną, wyjaśnij, kto ją sprawuje, na czym polega i dlaczego jej potrzebujesz. Samo pokrewieństwo, wspólny adres lub przekazanie środków finansowych nie przesądza automatycznie o tym statusie. Aktualny załącznik odsyła w zakresie definicji do pełnego Regulaminu. Opisz te okoliczności w wyjaśnieniu do wniosku. Jeśli nie wiesz, czy dana osoba jest Twoim opiekunem faktycznym, skonsultuj tę konkretną wątpliwość z pracownikiem zajmującym się stypendiami.

**Rodzice - czy ich liczyć?**

Odpowiedz na dwa pytania po kolei. Szczególne sytuacje, np. śmierć rodzica, opisano dalej w podpunkcie 1.2.

| Pytanie                                                                         | Jeśli TAK                                                                                                         | Jeśli NIE                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Czy prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z którymkolwiek rodzicem/opiekunem?  | Rodzice/opiekunowie oraz dzieci pozostające na ich utrzymaniu są uwzględniani.                                    | <b>Przejdź do pytania 2.</b>                                             |
| Czy spełniasz co najmniej jeden warunek samodzielności opisany dalej w kroku 1? | Możesz nie wykazywać dochodów rodziców/opiekunów i dzieci na ich utrzymaniu, po złożeniu wymaganego oświadczenia. | Rodzice/opiekunowie oraz dzieci na ich utrzymaniu nadal są uwzględniani. |

## Sprawdź, czy możesz nie wykazywać dochodów rodziców

Samo zameldowanie albo osobny adres nie rozstrzygają, czy prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z rodzicem lub opiekunem. Liczy się rzeczywisty sposób prowadzenia gospodarstwa. Opisz, kto pokrywa koszty mieszkania i codziennych potrzeb oraz czy wspólnie gospodarujecie środkami na utrzymanie. Jeśli nadal nie potrafisz ustalić swojej sytuacji, zastosuj wskazówkę na końcu kroku 1. Ostatecznej oceny przedstawionej sytuacji dokonuje właściwy organ Uczelni.

### Muszą być spełnione dwa warunki jednocześnie:

**Warunek A:** nie prowadzisz wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych; **oraz**

**warunek B:** spełniasz co najmniej jedną z przesłanek poniżej. Brak wspólnego gospodarstwa potwierdzasz wymaganym oświadczeniem.

## Wystarczy jedna z tych przesłanek

- masz ukończone 26 lat;
- pozostajesz w związku małżeńskim;
- masz na utrzymaniu dziecko spełniające warunki opisane w kroku 1;
- osiągnąłeś lub osiągnęłaś pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej;
- masz stałe źródło dochodu i spełniasz wymagany poziom dochodu.

## Jeśli powołujesz się na własny dochód

Dla roku akademickiego 2026/2027 wymagany przeciętny miesięczny dochód wynosi co najmniej **1866,40 zł**. Warunek trzeba spełnić zarówno w poprzednim roku podatkowym, jak i w roku bieżącym, za miesiące poprzedzające miesiąc złożenia oświadczenia. Nie chodzi o kwotę brutto wpisaną w umowie: dochód ustala się według zasad stosowanych do stypendium socjalnego.

Dokumenty do rozliczenia bez rodziców opisano w kroku 3.2. Zasady określa § 2 załącznika nr 1 WSAP. Po spełnieniu warunków można nie wykazywać również dochodów dzieci pozostających na utrzymaniu pomijanych rodziców lub opiekunów.

## Rozwód, alimenty i brak kontaktu z rodzicem

Samo zasądzenie alimentów, oddalenie powództwa o alimenty, rozwód rodziców albo obciążenie jednego rodzica całkowitymi kosztami utrzymania nie pozwalają automatycznie pominąć drugiego rodzica. Przedstaw dokumenty i opisz faktyczną sytuację. Warunki rozliczenia bez rodziców określa krok 1. Nie uwzględnia się zmarłego rodzica ani rodzica, którego tożsamości nie ustalono prawnie. [Załącznik nr 1: § 3]

## Pieczą zastępczą i pobyt w placówce

Przy pieczy zastępczej lub pobycie w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie liczą się rodzaj i okres pobytu. W przypadku instytucji znaczenie ma zapewnienie **nieodpłatnie pełnego utrzymania**; sam pobyt w placówce nie wystarcza. [§ 3 i § 19]

## 1.3. Twoje dzieci, dzieci małżonka oraz Twoje rodzeństwo.

### Kiedy uwzględniamy dzieci, także dzieci małżonka i rodzeństwo studenta?

**Dzieci pozostające na utrzymaniu** studenta, jego małżonka, rodziców albo opiekunów prawnych lub faktycznych studenta, należące do jednej z następujących grup:

- jest niepełnoletnie; albo
- uczy się lub studiuje i nie ukończyło 26 lat; albo
- ukończy 26 lat w ostatnim roku studiów - wtedy liczy się do ukończenia tych studiów; albo
- jest osobą z niepełnosprawnością - bez względu na wiek.

### Dzieci pozostające na utrzymaniu – to bardzo istotna kwestia

Sam wiek, nauka lub niepełnosprawność nie wystarczają. Warunek utrzymania dotyczy każdej z tych grup. [§ 1 ust. 3–7]

## Kluczowe zasady oceny pozostawania na utrzymaniu

- **Rzeczywisty charakter wsparcia.** Ustala się, kto faktycznie pokrywa potrzeby, w jakim zakresie i okresie. Dokumenty i wyjaśnienia służą potwierdzeniu tych okoliczności. Samo zaświadczenie o nauce nie dowodzi pozostawania na utrzymaniu.
- **Zakres i regularność.** Regularne pokrywanie podstawowych potrzeb odróżnia się od okazjonalnych prezentów i pojedynczych wpłat. Sama liczba przelewów ani jednorazowy charakter płatności nie rozstrzygają sprawy: np. jednorazowa opłata za semestr może pokrywać potrzeby przez dłuższy okres.
- **Własny dochód i osobne mieszkanie.** Praca dorywcza, renta, alimenty, pobyt w akademiku lub odrębne gospodarstwo nie wyłączają dziecka automatycznie. Może ono nadal pozostawać na utrzymaniu, jeżeli wskazane osoby rzeczywiście uczestniczą w pokrywaniu jego podstawowych potrzeb.
- **Wykazywanie dochodów.** Jeżeli dziecko zostanie uwzględnione w rodzinie, wykazuje się jego dochody według właściwych zasad i wyłączeń. Dotyczy to m.in. wynagrodzenia, renty i alimentów; nie oznacza doliczania każdego wpływu na konto.
- **Indywidualna ocena.** Uwzględnia się całość dowodów i rzeczywiste źródła utrzymania. Nie stosuje się automatycznego wyłączenia dziecka na podstawie samej pensji, adresu zamieszkania ani progu samodzielności finansowej studenta. [§ 1 ust. 3–7]

## Nauka nie oznacza wyłącznie studiów

Warunek nauki może spełniać także nauka w liceum, technikum, szkole branżowej lub policealnej, w tym odpowiednia nauka dla dorosłych. Przy szkole doktorskiej lub nauce za granicą znaczenie mają rodzaj instytucji, status osoby i rzeczywiste pobieranie nauki. Nie dodawaj doktoranta automatycznie: trzeba ocenić również wiek i pozostawanie na utrzymaniu. [§ 1 ust. 2 i § 19]

**Do dzieci małżonka lub małżonki stosuje się te same zasady.** Nie muszą być Twoimi dziećmi ani być przez Ciebie przysposobione. Wpisanie na listę wstępną nie przesądza o ich uwzględnieniu we wniosku. Jeśli uwzględniasz dziecko w rodzinie, wykaż również jego dochody zgodnie z zasadami załącznika. [§ 1]

Wsparcie może mieć formę finansową lub rzeczową i obejmować m.in.:

- zapewnienie mieszkania oraz opłacanie czynszu, mediów lub akademika;
- zapewnienie żywienia albo pokrywanie jego kosztów;
- finansowanie nauki, np. podręczników, materiałów i dojazdów;
- pokrywanie innych podstawowych kosztów codziennego życia, np. odzieży, higieny, leczenia i niezbędnego transportu.

## Rodzeństwa nie uwzględniasz

**Nie uwzględniaj pełnoletniego rodzeństwa, które nie pobiera nauki — niezależnie od tego, czy ma 19, 25, 26 czy 30 lat. Wyjątkiem jest rodzeństwo z niepełnosprawnością, pozostające na utrzymaniu rodziców lub opiekunów uwzględnianych w rodzinie — wtedy wiek nie ma znaczenia.** Samo utrzymywanie przez rodziców nie wystarcza.

Przykłady zakładają wskazane okoliczności. Szczególne sytuacje, np. śmierć rodzica, mogą zmienić skład rodziny. Zasady pozostawania na utrzymaniu wyjaśniono wcześniej w kroku 1. [§§ 1–3]

## Przykłady oceny sytuacji

### Przykład 1 — wspólne gospodarstwo z rodzicami i małoletnia siostra

Masz 21 lat, jesteś stanu wolnego i prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami. Masz 16-letnią siostrę, która pozostaje na ich utrzymaniu. **Rodzina: Ty + rodzic 1 + rodzic 2 + siostra.**

### Przykład 2 — osobne mieszkanie bez spełnienia warunków rozliczenia bez rodziców

Masz 23 lata i wynajmujesz mieszkanie samodzielnie, ale nie spełniasz żadnej z przesłanek pozwalających rozliczać się bez rodziców, opisanych w kroku 1. **Samo osobne mieszkanie niewystarcza.** Nadal uwzględniasz rodziców oraz rodzeństwo spełniające warunki zaliczenia do rodziny, o ile nie zachodzi inna podstawa ich pominięcia opisana w kroku 1.

### Przykład 3 — małżeństwo, dziecko i rozliczenie bez rodziców

Jesteś w związku małżeńskim, masz na utrzymaniu dziecko spełniające warunki wieku, nauki lub niepełnosprawności i nie prowadzisz wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych. **Rodzina: Ty + małżonek / małżonka + dziecko.** Możesz nie wykazywać dochodów rodziców i dzieci na ich utrzymaniu, po złożeniu wymaganego oświadczenia i potwierdzeniu spełnienia warunków z kroku 1.

### Przykład 4 — małżeństwo i wspólne gospodarstwo z rodzicami

Jesteś w związku małżeńskim, ale faktycznie prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami. **Samo małżeństwo nie pozwala pominąć rodziców.** Nie spełniasz warunku nieprowadzenia wspólnego gospodarstwa z żadnym z rodziców lub opiekunów. W składzie rodziny uwzględniasz więc również rodziców oraz dzieci na ich utrzymaniu spełniające właściwe warunki, z uwzględnieniem szczególnych sytuacji opisanych w kroku 1.

### Przykład 5 — pełnoletnie rodzeństwo, które się nie uczy

Masz 23 lata, nie jesteś w związku małżeńskim, pracujesz i prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z obojgiem rodziców. Twoje rodzeństwo ma 19 i 20 lat, nie uczy się ani nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu rodziców.

**Skład rodziny do stypendium: Ty + mama + tata = 3 osoby, przy założeniu, że rodzeństwo nie spełnia przesłanki niepełnosprawności.**

Ponieważ prowadzisz wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami, samo zatrudnienie nie pozwala Ci pominąć ich dochodów. Do obliczeń przyjmujesz dochody swoje i obojga rodziców, ustalone według zasad stypendialnych, a ich miesięczną sumę dzielisz przez 3, a nie przez 5. [§§ 1–2]

### Przykład 6 — małoletnia córka na utrzymaniu studentki

**Studentka ma 8-letnią córkę.** Zapewnia jej mieszkanie, wyżywienie, ubrania i środki na naukę. Córka spełnia warunek małoletności oraz pozostawania na utrzymaniu studentki. Jeśli otrzymuje alimenty, wykazuje się je jako dochód córki według zasad załącznika.

### Przykład 7 — studiujący syn, który pracuje dorywczo

**Student ma 22-letniego syna, który studiuje i pracuje dorywczo.** Student nadal opłaca jego akademik i wyżywienie. Własne zarobki syna nie wyłączają go automatycznie z rodziny. Trzeba ocenić rzeczywiste źródła utrzymania; jeżeli syn zostanie uwzględniony, wykazuje się również jego dochody według zasad załącznika.

### Przykład 8 — studiująca córka, która mieszka osobno i utrzymuje się samodzielnie

**Studentka ma 24-letnią córkę, która studiuje i mieszka osobno.** Córka z własnych środków pokrywa podstawowe koszty, a studentka przekazuje jej wyłącznie okazjonalne prezenty. Może to przemawiać za niepozostawianiem córki na utrzymaniu, ale trzeba wyjaśnić sytuację i przedstawić dostępne dowody. Samo zatrudnienie lub osobne mieszkanie nie wystarczają do jej pominięcia.

### Przykład 9 — dorosły syn z niepełnosprawnością, który otrzymuje rentę

**Student ma dorosłego syna z niepełnosprawnością.** Syn otrzymuje rentę, a student regularnie finansuje jego mieszkanie, wyżywienie i inne podstawowe potrzeby. Wiek ani renta nie wyłączają syna automatycznie z rodziny. Ocenia się rzeczywiste pozostawanie na utrzymaniu; jeżeli syn zostanie uwzględniony, jego rentę kwalifikuje się według zasad załącznika.

Przykłady są pomocnicze. Organ ocenia całość dowodów i rzeczywistą sytuację. Progu 1 866,40 zł dotyczącego studenta rozliczającego się bez rodziców nie stosuje się do automatycznego wykluczania dziecka lub rodzeństwa.

### Teraz wróć do swojej listy wstępnej

Sprawdź **wszystkie osoby wpisane na listę**. Zgodnie z powyższymi ustaleniami wykreśl z niej osoby, które nie należą do składu Twojej rodziny ustalanego na potrzeby stypendium. Przy każdej wykreślonej osobie zapisz konkretne uzasadnienie, np.:

- „Siostra jest pełnoletnia, nie pobiera nauki i nie spełnia przesłanki niepełnosprawności”.
- „Dziecko ukończyło 26 lat; 26. urodziny nie przypadły w ostatnim roku studiów i nie spełnia przesłanki niepełnosprawności”.
- „Dziecko samodzielnie pokrywa podstawowe koszty utrzymania; rodzina przekazuje mu wyłącznie okazjonalne prezenty”.
- „Nie prowadzę wspólnego gospodarstwa z żadnym z rodziców ani opiekunów i spełniam warunki rozliczenia bez ich dochodów”.
- „Partner / partnerka — nie pozostajemy w związku małżeńskim”.
- „Babcia / dziadek — wspólnie mieszkamy, ale osoba ta nie jest moim opiekunem prawnym ani faktycznym”.
- „Były małżonek / była małżonka — rozwód został prawomocnie orzeczony”.
- „Małżonek / małżonka — separacja została prawomocnie orzeczona”.
- „Rodzic lub małżonek zmarł”.

**Zapisz przyczynę odpowiadającą rzeczywistej sytuacji.** Jeśli nie masz pewności, czy dana osoba powinna zostać pominięta, nie wykreślaj jej samodzielnie — skontaktuj się z pracownikiem Uczelni zajmującym się stypendiami socjalnymi.

Do wniosku przenieś zweryfikowany skład rodziny. Dokumenty potwierdzające ustalenia dobierzesz w kroku 3.1. [§§ 1–3 i § 19]

**Ustaliłeś / ustaliłaś skład swojej rodziny.** Na tej zweryfikowanej liście będziesz teraz opierać przygotowanie dokumentów dochodowych i obliczenie dochodu na osobę. Przejdź do kroku 2.

## Krok 2. Ustal, jakie dochody rodziny należy uwzględnić.

### Rok bazowy to dopiero punkt wyjścia

Najpierw ustal źródła dochodu, potem przygotuj dokumenty. Dla roku akademickiego 2026/2027 rokiem bazowym jest 2025. Ustal dochody członków rodziny za ten rok, a następnie sprawdź, czy trzeba uwzględnić ustawową utratę lub uzyskanie dochodu. Zasady tych zmian znajdziesz w **kroku 4**.

### 2.1. Sporządź listę źródeł dochodu każdej osoby.

Weź zweryfikowaną listę rodziny z kroku 1. Przy każdej osobie zapisz źródła dochodu za 2025 r., okres ich uzyskiwania oraz późniejsze zmiany. Jeśli osoba nie miała dochodu, również to zaznacz.

#### Z czego każda osoba miała dochód w 2025 roku?

Zaznacz wszystkie źródła właściwe dla danej osoby. Powtórz tę listę osobno dla każdego członka rodziny.

- praca na umowę o pracę, umowę zlecenia, umowę o dzieło albo inne zatrudnienie lub inna praca zarobkowa;
- działalność gospodarcza opodatkowana na zasadach ogólnych lub podatkiem liniowym;
- działalność gospodarcza opodatkowana ryczałtem lub kartą podatkową;
- emerytura, renta, renta rodzinna, renta socjalna lub podobne świadczenie;
- gospodarstwo rolne;
- alimenty;
- dochód za granicą;
- inne dochody nieopodatkowane;
- dochody z papierów wartościowych, kapitałów lub odpłatnego zbycia nieruchomości — jeżeli wystąpiły i podlegają uwzględnieniu według zasad stypendialnych;
- brak dochodu.

To lista pomocnicza. Nie zastępuje sprawdzenia, czy dana kwota jest wliczana, wyłączona albo podlega korekcie według kolejnych części instrukcji.

Następnie porównaj swoją listę z poniższym zestawieniem „Jakie dochody wlicza się do stypendium socjalnego, a jakich nie?”. Dokumenty zbierzesz w kroku 3.

#### Jakie dochody wlicza się do stypendium socjalnego, a jakich nie?

##### Rok akademicki 2026/2027 • rok bazowy: 2025

### !!! UWAGA !!! NAJWAŻNIEJSZA ZASADA

Nie każdy wpływ na konto jest dochodem. Jednocześnie niektóre kwoty, których nie ma w zaświadczeniu z urzędu skarbowego, trzeba uwzględnić. Dlatego nie sumuj przelewów i nie opieraj się wyłącznie na PIT — sprawdź rodzaj każdej kwoty.

### Zacznij od trzech grup

Wliczamy dochody należące do co najmniej jednej z tych grup:

| A                                                                                                                     | B                                                                                                  | C                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Dochody opodatkowane PIT</b><br>np. praca, umowy cywilnoprawne, emerytury, część zasiłków, działalność gospodarcza | <b>Ryczałt lub karta podatkowa</b><br>dochód z działalności podlegającej tym formom opodatkowania. | <b>Wskazane dochody nieopodatkowane</b><br>np. alimenty na dzieci, dochód z gospodarstwa rolnego albo dochód zagraniczny |

## 2.2. Sprawdź, które dochody wlicza się do stypendium.

Poniżej są najczęstsze przypadki. Lista nie zastępuje dokumentów potwierdzających źródło i wysokość dochodu.

### A. Dochody opodatkowane PIT

| KWOTA / ŚWIADCZENIE                    | STATUS          | CO TO ZNACZY                                                                                                                                     |
|----------------------------------------|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Praca i służba                         | <b>WLICZAMY</b> | Wynagrodzenie z umowy o pracę, służby, pracy nakładczej i podobnych źródeł — po ustawowych odliczeniach.                                         |
| Umowy cywilnoprawne                    | <b>WLICZAMY</b> | Umowa zlecenia, umowa o dzieło i inne przychody opodatkowane na zasadach wskazanych w ustawie.                                                   |
| Działalność gospodarcza                | <b>WLICZAMY</b> | Dochód opodatkowany według skali albo podatkiem liniowym.                                                                                        |
| Emerytury i renty                      | <b>WLICZAMY</b> | Emerytura, renta rodzinna, socjalna, z tytułu niezdolności do pracy i inne świadczenia emerytalno-rentowe.                                       |
| Zasiłki i świadczenia związane z pracą | <b>WLICZAMY</b> | M.in. zasiłek chorobowy, macierzyński, rehabilitacyjny, dla bezrobotnych lub świadczenie przedemerytalne — jeżeli stanowią dochód według ustawy. |
| Sprzedaż nieruchomości i kapitały      | <b>WLICZAMY</b> | Dochody opodatkowane na zasadach objętych ustawową definicją, np. niektóre dochody ze zbycia nieruchomości lub papierów wartościowych.           |

### Przykłady dochodów opodatkowanych i właściwe rozliczenia roczne

| Podstawa w ustawie o PIT              | Jakich dochodów dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                   | Rozliczenie roczne                                                                                                                                   |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Art. 27 — skala podatkowa             | M.in. wynagrodzenia z pracy i służby, umowy zlecenia i o dzieło, emerytury i renty, opodatkowane zasiłki, prawa autorskie oraz działalność gospodarcza i działy specjalne produkcji rolnej na skali.                                                                      | PIT-37 albo PIT-36, zależnie od źródła i sposobu rozliczenia. Przy rozliczeniu przez organ rentowy — PIT-40A, jeżeli nie składano własnego zeznania. |
| Art. 30b — wybrane dochody kapitałowe | M.in. sprzedaż akcji, udziałów i papierów wartościowych, instrumenty pochodne i realizacja praw z nich, objęcie udziałów za określony wkład niepieniężny, umorzenie lub odkupienie tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych oraz odpłatne zbycie walut wirtualnych. | PIT-38.                                                                                                                                              |
| Art. 30c — podatek liniowy            | Pozarolnicza działalność gospodarcza oraz działy specjalne produkcji rolnej, gdy podatnik stosuje opodatkowanie liniowe według stawki 19%.                                                                                                                                | PIT-36L.                                                                                                                                             |

| Podstawa w ustawie o PIT                          | Jakich dochodów dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                      | Rozliczenie roczne |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Art. 30e — odpłatne zbycie nieruchomości i praw   | Sprzedaż prywatnej nieruchomości, udziału w niej lub określonych praw do nieruchomości, podlegająca rozliczeniu według tego przepisu. Co do zasady dotyczy sprzedaży przed upływem 5 lat od końca roku nabycia lub wybudowania, z uwzględnieniem szczególnych zasad, np. przy dziedziczeniu. | PIT-39.            |
| Art. 30f — zagraniczna jednostka kontrolowana CFC | Dochód z zagranicznej jednostki spełniającej ustawowe warunki uznania jej za kontrolowaną. Nie dotyczy automatycznie każdej inwestycji lub dywidendy zagranicznej.                                                                                                                           | PIT-CFC.           |

Tabela zawiera przykłady, a nie pełny katalog źródeł. Właściwy PIT zależy od rzeczywistego rozliczenia podatnika. PIT-11, PIT-11A i PIT-8C są informacjami podatkowymi, a PIT-40A jest rocznym obliczeniem podatku przez organ rentowy; nie należy utożsamiać ich z zeznaniem składanym przez podatnika. Kwotę dochodu do stypendium oblicza się według § 34 załącznika nr 1, z zastosowaniem wyłączeń; nie wpisuje się automatycznie przychodu ani podstawy opodatkowania z PIT.

### !!! UWAGA !!! PIT-0: ZWOLNIENIE Z PODATKU NIE OZNACZA „ZEROWEGO DOCHODU”

Przychody objęte ulgą dla młodych, ulgą na powrót, ulgą dla rodzin 4+ albo ulgą dla pracujących seniorów nadal są wliczane. Trzeba je wykazać, nawet jeżeli podatek wyniósł 0 zł.

## B. Działalność opodatkowana ryczałtem lub kartą podatkową

Do dochodu rodziny wliczamy dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne — kategoria z art. 3 pkt 1 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Dotyczy w szczególności działalności opodatkowanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych lub kartą podatkową. [§ 7 ust. 1]

Sposób obliczenia tego dochodu oraz właściwe tabele znajdziesz w kroku 5.1. Prywatnego najmu lub dzierżawy poza działalnością gospodarczą nie utożsamia się automatycznie z działalnością gospodarczą tylko dlatego, że przychód jest opodatkowany ryczałtem. [§ 7 ust. 5 i § 36]

## C. Dochody nieopodatkowane, które też wliczamy

To właśnie tej części najczęściej nie widać w zwykłym zaświadczeniu o dochodzie z urzędu skarbowego.

| KWOTA / ŚWIADCZENIE | STATUS          | CO TO ZNACZY                                                                                              |
|---------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dochód z zagranicy  | <b>WLICZAMY</b> | Dochód osiągnięty poza Polską, po właściwym pomniejszeniu o zagraniczny podatek oraz obowiązkowe składki. |
| Gospodarstwo rolne  | <b>WLICZAMY</b> | Dochód obliczany według liczby hektarów przeliczeniowych i rocznego wskaźnika ogłaszanego przez GUS.      |

| KWOTA / ŚWIADCZENIE                   | STATUS          | CO TO ZNACZY                                                                                               |
|---------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Alimenty na dzieci                    | <b>WLICZAMY</b> | Alimenty faktycznie otrzymane na rzecz dzieci, również świadczenia z funduszu alimentacyjnego.             |
| Świadczenie rodzicielskie             | <b>WLICZAMY</b> | Świadczenie rodzicielskie jest wyjątkiem wśród świadczeń rodzinnych — należy je wykazać.                   |
| Stypendium doktoranckie               | <b>WLICZAMY</b> | Stypendium doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce.   |
| Stypendium sportowe                   | <b>WLICZAMY</b> | Stypendium sportowe przyznane na podstawie ustawy o sporcie.                                               |
| Stypendium dla bezrobotnych           | <b>WLICZAMY</b> | Stypendium finansowane ze środków UE lub Funduszu Pracy, niezależnie od podmiotu wypłacającego.            |
| Zwrot niewykorzystanej ulgi na dzieci | <b>WLICZAMY</b> | Kwota wypłacona na podstawie art. 27f ust. 8 –10 ustawy o PIT — to nie jest zwykły zwrot nadpłaty podatku. |
| Zasiłek macierzyński z KRUS           | <b>WLICZAMY</b> | Zasiłek macierzyński wskazany w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.                            |

### Dochód z gospodarstwa rolnego — ważne na dziś

Wskaźnik GUS za 2025 r. wynosi 5 479 zł rocznie z 1 ha przeliczeniowego. Do wniosku na 2026/2027 stosuje się tę wartość, z uwzględnieniem powierzchni i właściwych wyłączeń.

### 2.3. Sprawdź, których kwot nie uwzględnia się w dochodzie.

Najczęstsze przykłady. „Nie wliczamy” nie zawsze znaczy „nie pokazuj dokumentu” — dokument może być potrzebny do wyjaśnienia rodzaju świadczenia.

#### A. Stypendia i pomoc materialna wyłączone przez przepisy

| KWOTA / ŚWIADCZENIE       | STATUS              | CO TO ZNACZY                                                                                                                                             |
|---------------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Świadczenia dla studentów | <b>NIE WLICZAMY</b> | Stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomoga, stypendium rektora oraz wskazane w ustawie stypendia samorządowe i prywatne. |
| Stypendium ministra       | <b>NIE WLICZAMY</b> | Stypendium ministra za znaczące osiągnięcia.                                                                                                             |

| KWOTA / ŚWIADCZENIE                     | STATUS                  | CO TO ZNACZY                                                                                                 |
|-----------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Własny fundusz uczelni                  | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Stypendia finansowane z własnego funduszu uczelni na zasadach przewidzianych w ustawie.                      |
| Programy UE, EFTA i międzynarodowe      | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Stypendia m.in. z funduszy strukturalnych UE, bezzwrotnej pomocy EFTA, umów i programów międzynarodowych.    |
| Pomoc materialna dla uczniów            | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Świadczenia pomocy materialnej przyznane uczniom na podstawie przepisów o systemie oświaty.                  |
| Stypendia socjalne wskazanych podmiotów | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Stypendia o charakterze socjalnym przyznawane przez podmioty wskazane w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy o PIT. |

### Najczęstsze świadczenia rodzinne i socjalne

Te kwoty nie zwiększają dochodu do stypendium socjalnego. Pamiętaj jednak o wyjątku: świadczenie rodzicielskie wliczamy.

| KWOTA / ŚWIADCZENIE                          | STATUS                  | CO TO ZNACZY                                                                                                |
|----------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 800+                                         | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Świadczenie wychowawcze na dziecko.                                                                         |
| Dobry Start 300+                             | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Jednorazowe świadczenie na wyprawkę szkolną.                                                                |
| Zasiłek rodzinny i dodatki                   | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Także m.in. dodatki z tytułu urodzenia dziecka, samotnego wychowywania albo rozpoczęcia roku szkolnego.     |
| Świadczenia opiekuńcze                       | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.                                                          |
| Becikowe i zapomogi gminne                   | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka oraz świadczenia wypłacane przez gminę na podstawie ustawy. |
| Aktywny Rodzic i rodzinny kapitał opiekuńczy | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Świadczenia z tych programów nie są dochodem w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.                |
| Świadczenie wspierające                      | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Świadczenie wspierające dla osoby z niepełnosprawnością.                                                    |

| KWOTA / ŚWIADCZENIE  | STATUS                  | CO TO ZNACZY                                                                        |
|----------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Pomoc społeczna      | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | M.in. zasiłek stały, okresowy i celowy oraz typowe świadczenia z pomocy społecznej. |
| Dodatek mieszkaniowy | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Dodatek mieszkaniowy nie jest wliczany do dochodu stypendialnego.                   |

## Kwoty prywatne i inne wpływy

Przelew na konto nie tworzy automatycznie dochodu stypendialnego.

| KWOTA / ŚWIADCZENIE             | STATUS                  | CO TO ZNACZY                                                                                                                              |
|---------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pożyczka lub kredyt             | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Pieniądze trzeba zwrócić, więc nie są dochodem w rozumieniu tych przepisów.                                                               |
| Darowizna lub spadek            | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Nie należą do ustawowej definicji dochodu stosowanej przy stypendium socjalnym.                                                           |
| Oszczędności                    | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Środki odłożone wcześniej nie są nowym dochodem tylko dlatego, że zostały wypłacone lub przeniesione.                                     |
| Przelew między własnymi kontami | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | To ta sama kwota przeniesiona w inne miejsce.                                                                                             |
| Pomoc od rodziny                | <b>SPRAWDŹ</b>          | Alimenty na rzecz dziecka wliczamy, także dobrowolne. Inne wsparcie ocenia się według jego rzeczywistego charakteru.                      |
| Zwrot podatku                   | <b>NIE<br/>WLICZAMY</b> | Zwrot nadpłaty podatku nie jest dochodem. Uwaga: zwrot niewykorzystanej ulgi na dzieci wliczamy.                                          |
| Sprzedaż prywatnej rzeczy       | <b>SPRAWDŹ</b>          | Sama sprzedaż używanej rzeczy nie zawsze jest dochodem, ale opodatkowany dochód ze sprzedaży nieruchomości lub kapitałów może się liczyć. |

## Pary, których nie wolno pomylić

| <b>NIE WLICZAMY</b>          | <b>WLICZAMY</b>                       |
|------------------------------|---------------------------------------|
| 800+                         | świadczenie rodzicielskie             |
| stypendium socjalne studenta | stypendium doktoranckie               |
| zwrot nadpłaty podatku       | zwrot niewykorzystanej ulgi na dzieci |

| NIE WLICZAMY                        | WLICZAMY                                     |
|-------------------------------------|----------------------------------------------|
| przelew oszczędności między kontami | wynagrodzenie zwolnione z PIT w ramach PIT-0 |

### ↔ Alimony: kierunek przepływu ma znaczenie

Alimony otrzymane na rzecz dzieci wliczamy do dochodu. Alimony faktycznie zapłacone osobie spoza rodziny odejmujemy od dochodu rodziny — trzeba je udokumentować.

## Co masz zrobić przed złożeniem wniosku?

1. Sprawdź, czy lista źródeł dochodu każdej osoby jest kompletna.
2. **Sprawdź** nie tylko PIT i zaświadczenie z urzędu skarbowego. Alimentów, gospodarstwa rolnego, dochodów zagranicznych i części świadczeń może tam nie być.
3. **Przy każdej nietypowej kwocie** znajdź nazwę świadczenia na decyzji, zaświadczeniu albo informacji od płatnika.
4. Zaznacz zmiany źródeł dochodu w 2025 r. i później. Dokumenty przygotuj w kroku 3, a utratę lub uzyskanie sprawdź w kroku 4.
5. **Jeżeli nie wiesz**, do której grupy należy świadczenie, dołącz decyzję lub dokument z jego pełną nazwą. Nie wybieraj kategorii na podstawie potocznej nazwy.

## !!! UWAGA !!! NAJBEZPIECZNIEJSZA ZASADA

Przy każdym źródle zaznacz, czy kwotę wliczasz, czy wyłączasz, zgodnie z podpunktami 2.2–2.3. Zapisz nazwę świadczenia i podstawę wyłączenia. Jeśli źródła nie ma w zestawieniu lub jego charakter jest niejasny, przygotuj dokument z pełną nazwą i skonsultuj tę konkretną wątpliwość. Nie pomijaj kwoty wyłącznie dlatego, że Twoim zdaniem nie powinna być wliczana. W razie wątpliwości przedstaw dokument pozwalający ustalić jej rzeczywisty charakter.

## Ta instrukcja obejmuje typowe przypadki

Ustawowa lista nieopodatkowanych dochodów wliczanych do stypendium zawiera również rzadkie świadczenia branżowe, kombatanckie, wojenne i służbowe. Nie każde stypendium jest wyłączone z dochodu — stypendium niewymienione w ustawowych wyłączeniach może być wliczone. Jeżeli Twojej kwoty nie ma w poradniku, nie oznacza to automatycznie, że jej nie wliczamy — pokaż dokument z pełną nazwą świadczenia.

## Ten krok masz za sobą, gdy...

masz kompletną listę źródeł dochodu każdej osoby i sprawdzone zasady wliczania oraz wyłączeń.

**Przejdź do kroku 3 — przygotuj dokumenty.**

## Krok 3. Zbierz dokumenty i przygotuj formularze WSAP.

### 3.1. Przygotuj dokumenty potwierdzające skład rodziny.

Skład rodziny ustalono w kroku 1. Teraz dobierz dokumenty potwierdzające wiek, naukę, stan cywilny i szczególne sytuacje osób z Twojej zweryfikowanej listy. Nie zbieraj wszystkich dokumentów dla każdej osoby.

#### Jak potwierdzić wiek, naukę i niepełnosprawność?

Użyj dokumentu urzędowego potwierdzającego wiek oraz aktualnego zaświadczenia szkoły lub uczelni dla pełnoletniej osoby uczącej się. Jeżeli zaświadczenie zawiera datę urodzenia, może potwierdzać także wiek. Przy 26. urodzinach na ostatnim roku studiów dokument musi potwierdzać tę okoliczność. Nauka w szkole dla dorosłych lub policealnej, także zaoczna, może spełniać warunek. Sam kurs lub szkolenie nie wystarczą. Przy niepełnosprawności przedstaw właściwe orzeczenie. [§ 1 i § 19]

#### Dokumenty składu rodziny: dobierz do sytuacji

- Zaświadczenia ze szkoły lub uczelni dla uczących się dzieci i rodzeństwa.
- Odpisy aktów urodzenia, akt małżeństwa, orzeczenia o niepełnosprawności - gdy są potrzebne do potwierdzenia składu rodziny.
- Wyrok rozwodowy, dokumenty alimentów, akt zgonu, orzeczenia dotyczące opieki lub inne dokumenty sytuacji rodzinnej - jeśli dotyczą.

#### Małżeństwo, opieka i szczególne sytuacje

- **Małżeństwo:** akt małżeństwa albo równoważny dokument urzędowy. Po śmierci małżonka, prawomocnym rozwodzie lub orzeczeniu separacji przedstaw dokument potwierdzający zmianę.
- **Opieka prawna lub faktyczna:** właściwe orzeczenie sądu albo wyjaśnienie aktualnej sytuacji, charakteru i potrzeby opieki, wraz z dokumentami odpowiadającymi tej sytuacji.
- **Zaginienie małżonka:** zaświadczenie Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia.
- **Pieczą zastępczą lub pobyt w instytucji:** dokument potwierdzający rodzaj i okres pobytu; gdy ma to znaczenie, także nieodpłatne zapewnienie pełnego utrzymania. [§ 3 i § 19]

### 3.2. Przygotuj dokumenty do rozliczenia bez rodziców lub opiekunów — jeśli dotyczy.

#### Co przygotować, jeśli chcesz rozliczać się bez rodziców?

- **Załącznik nr 8 WSAP:** oświadczenie o nieprowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.
- **Dokument potwierdzający wybraną przesłankę:** np. dokument wieku, akt małżeństwa, dokumenty dziecka, dokument pieczy zastępczej albo dokumenty potwierdzające stałe źródło i wymaganą wysokość dochodu. Nie musisz potwierdzać wszystkich alternatywnych przesłanek.

#### Jak wyjaśnić i udokumentować sytuację?

W razie potrzeby wskaż, kto pokrywa poszczególne koszty, w jakim okresie i z jakich środków. Jeśli pomijasz dziecko z powodu samodzielnego utrzymywania się, podaj, od kiedy nastąpiła zmiana. Mogą pomóc dokumenty dochodów, najmu i opłat oraz wyjaśnienia dotyczące wsparcia rodziny. Nie wymaga się rutynowo dowodu każdego wydatku ani szczególnego urzędowego zaświadczenia o samodzielnym utrzymywaniu się. [§ 19 ust. 2–8]

### 3.3. Zbierz dokumenty dochodowe za 2025 r.

#### Korzystaj ze zweryfikowanej listy osób

Korzystaj ze składu rodziny ustalonego w kroku 1. Zbieraj dokumenty osoba po osobie. Nie mieszaj dokumentów kilku osób.

## Dla każdej pełnoletniej osoby uwzględnianej w rodzinie

- ☐ Zbierz zaświadczenie z urzędu skarbowego za 2025 r. — także dla osoby, która się uczy lub nie miała dochodu. Liczy się pełnoletność w dniu składania wniosku. W urzędzie podaj rok i cel: stypendium socjalne.
- ☐ Do każdego wykazanego źródła dochodu dołącz dokumenty potwierdzające jego rodzaj, płatnika, wysokość oraz okres uzyskiwania. Umożliwią one rozdzielenie kwoty z zaświadczenia US na poszczególne źródła i sprawdzenie, czy dochód był otrzymywany przez cały 2025 r., czy tylko przez część roku.
- ☐ Zbierz dokumenty składek społecznych i zdrowotnych podlegających odliczeniu, np. z ZUS, KRUS lub od płatnika. Osobny dokument jest potrzebny tylko wtedy, gdy wymaganych danych nie ma w przedłożonej dokumentacji.
- ☐ Wypełnij i podpisz załącznik nr 6 WSAP — oświadczenie o dochodach nieopodatkowanych. Każda pełnoletnia osoba składa własne oświadczenie, także gdy nie miała takich dochodów.
- ☐ Dołącz dokumenty utraty lub uzyskania dochodu, jeśli dotyczy — zobacz krok 4.

Porównaj dane z zaświadczenia US z dokumentami poszczególnych płatników. Nie zakładaj, że jedna łączna kwota oznacza jedno źródło dochodu otrzymywane przez cały rok. Jeśli kwoty się różnią, wyjaśnij rozbieżności i dołącz dokumenty pozwalające je sprawdzić. Porównuj odpowiadające sobie pozycje — przychód i dochód są różnymi wartościami; uwzględnij też ewentualne korekty i zwolnienia podatkowe. Nie dodawaj ponownie kwoty z PIT, jeśli została już ujęta w zaświadczeniu US. Dokumenty dla pozostałych źródeł dobierz zgodnie z krokiem 3.4.

**Nie pomijaj siebie ani dochodów niepełnoletniego dziecka.** Dokumenty dla pełnoletnich dotyczą także Ciebie, nawet jeśli nie pracowałeś lub nie pracowałaś. Dochody dziecka, np. alimenty lub rentę rodzinną, dokumentuje przedstawiciel ustawowy, podając swoje dane i podstawę reprezentacji. [§§ 20–21]

### !!! UWAGA!!!

Powyższa lista obejmuje minimalny zestaw dokumentów dochodowych. Jeśli inne okoliczności wpływają na ustalenie dochodu Twojej rodziny, dołącz również odpowiednie dokumenty, które je potwierdzają.

**Wybierz tylko te części, które dotyczą Ciebie lub członka Twojej rodziny.** Zaznacz potrzebne dokumenty. Nie zbieraj zaświadczeń dotyczących źródeł, których nikt z Was nie miał.

## 3.4. Dołącz dokumenty właściwe dla poszczególnych źródeł dochodu.

### A. Dochody opodatkowane PIT

Do zaświadczenia z urzędu skarbowego dołącz dokumenty poszczególnych źródeł dochodu. Powinny pozwalać ustalić, kto wypłacał dochód, w jakiej wysokości i od kiedy do kiedy był on uzyskiwany, w tym czy obejmował cały 2025 r., czy tylko część roku.

**Praca i umowy cywilnoprawne:** dołącz informacje od płatników, np. PIT-11, oraz dokument potwierdzający okres zatrudnienia lub wykonywania umowy — np. umowę, zaświadczenie od pracodawcy lub zleceniodawcy, a przy zakończonym zatrudnieniu świadectwo pracy. Jeśli występowało kilku płatników lub kilka umów, przedstaw dokumenty dla każdego źródła.

### Działalność gospodarcza — skala lub podatek liniowy

- Przygotuj właściwe zaświadczenie z urzędu skarbowego za **2025 r.** oraz PIT lub dokument pozwalający rozdzielić źródła dochodu.
- Dołącz brakujące dane o zapłaconych składkach społecznych i zdrowotnych, np. z ZUS. Nie powtarzaj danych już potwierdzonych. [§ 22]

## Emerytura, renta lub podobne świadczenie

**Emerytura lub renta:** dołącz właściwy dokument roczny, np. PIT-40A albo PIT-11A, oraz decyzję o przyznaniu świadczenia lub zaświadczenie organu wypłacającego, pozwalające ustalić rodzaj świadczenia i okres jego pobierania. Jeżeli świadczenie rozpoczęło się albo zakończyło w 2025 r. lub później, potwierdź również datę tej zmiany.

**Oddziel trzynastą i czternastą emeryturę oraz przypisany im podatek i składki, aby poprawnie zastosować wyłączenie.** Przy rencie rodzinnej dla kilku osób dokument powinien wskazywać kwotę przypadającą na każdą z nich. Przy bezrobociu może być potrzebne zaświadczenie urzędu pracy o prawie lub braku prawa do zasiłku. [§§ 25 i 38]

## Inwestycje, sprzedaż nieruchomości i pozostałe źródła

Jeśli występowały dochody np. z akcji, walut wirtualnych, nieruchomości, praw autorskich lub działalności nierejestrowanej, przygotuj dokument właściwy dla tego źródła. Może to być PIT-38, PIT-39 lub inny PIT. Sposób uwzględnienia kwoty zależy od jej rzeczywistego rodzaju. [§§ 5 i 21]

## B. Ryczałt lub karta podatkowa

- Przygotuj zaświadczenie z US potwierdzające formę opodatkowania i dane potrzebne do ustalenia dochodu za **2025 r.** Przy ryczałcie potrzebne są m.in. przychody i stawki podatku; przy karcie — dane właściwe dla tej formy.
- Wypełnij **załącznik nr 7 WSAP**. Dołącz dokumenty składek, jeśli są potrzebne do ustalenia dochodu. [§ 23]

### !!! UWAGA !!! NIE OBLICZAJ DOCHODU Z SAMEGO PRZYCHODU

Przy ryczałcie i karcie podatkowej stosuje się odrębne zasady i urzędowe tabele dochodu właściwe dla roku bazowego. Przy części objętej ulgą PIT rozdziel kwoty zwolnione i opodatkowane. [§§ 7–8 i 36–37]

## C. Gospodarstwo rolne

- Zbierz zaświadczenie gminy lub nakaz płatniczy z wystarczającymi danymi za **2025 r.:** hektary fizyczne i przeliczeniowe, właściciel lub posiadacz, udziały i daty zmian.
- Dołącz umowę dzierżawy, jeśli gospodarstwo lub jego część oddano albo przyjęto w dzierżawę i ma to znaczenie dla dochodu.
- Przy zmianach powierzchni przygotuj zestawienie przeciętnej powierzchni zgodnie z § 40 ust. 9. Zasiłki KRUS udokumentuj osobno, wskazując kwoty i okresy. [§§ 26–27]

### !!! UWAGA !!! UŻYJ WŁAŚCIWEGO WSKAŹNIKA GUS

Za 2025 r. wynosi on **5 479 zł rocznie z 1 ha przeliczeniowego**. Do obliczeń miesięcznych stosuje się 1/12 tej wartości. Sprawdź powierzchnię, okres posiadania i wyłączenia. Nie zastępuj wskaźnika faktycznym utargiem gospodarstwa ani kwotą za inny rok.

## D. Alimenty otrzymywane

- Dołącz wyrok, ugodę lub inny właściwy dokument ustalający alimenty. Przy alimentach dobrowolnych bez wyroku potwierdź charakter wpłat i roczną kwotę.
- Jeżeli otrzymano mniej niż zasądzono, przedstaw dokumenty pozwalające ustalić rzeczywiście otrzymaną kwotę. Przy niewywiązywaniu się z obowiązku alimentacyjnego dołącz właściwe zaświadczenie komornika.
- Przy bezskutecznej lub częściowo skutecznej egzekucji przygotuj zaświadczenie o jej wyniku i wysokości wyegzekwowanych alimentów.
- Jeżeli pobierano świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dołącz dokument o ich wysokości.

Gdy alimenty otrzymujesz zgodnie z wyrokiem, nie trzeba rutynowo dokumentować każdej wpłaty. [§ 31]

### E. Alimenty płacone osobie spoza rodziny

- Przygotuj wyrok, ugodę lub inny tytuł zobowiązujący do płacenia alimentów.
- Dołącz przelewy lub przekazy potwierdzające kwoty faktycznie zapłacone w 2025 r. [§ 31]

### F. Inne dochody nieopodatkowane

Przygotuj dokument instytucji wypłacającej, oświadczenie lub inny wiarygodny dokument. Powinno z niego wynikać:

- kto otrzymał dochód;
- jaki to był dochód;
- za jaki okres;
- w jakiej wysokości.

**Nie wiesz, czy świadczenie się wlicza?** Nie zgaduj. Przedstaw dokument z nazwą świadczenia, okresem i kwotą. Organ rozpatrujący wniosek oceni je według przepisów i załącznika nr 1.

**Praca bez podatku i ulgi PIT.** „Nie płacę PIT” nie znaczy „nie mam dochodu do stypendium”. Wykaż ustawowo uwzględniane przychody objęte ulgą dla młodych, na powrót, dla rodzin 4+ lub pracujących seniorów. Podaj rodzaj ulgi, kwotę faktycznie zwolnioną oraz przypisane jej zapłacone składki społeczne i zdrowotne. Przy działalności oddziel część opodatkowaną i zwolnioną. [§§ 8, 10, 24, 26 i 39]

**Dodatkowy zwrot ulgi na dzieci.** Udokumentuj kwotę z art. 27f ust. 8–10 ustawy o PIT faktycznie otrzymaną w 2025 r. Nie wpisuj całej ulgi odliczonej od podatku ani całego zwrotu PIT. Zaświadczenie US lub rozliczenie powinny pozwolić ustalić kwotę i rok otrzymania. Dowód otrzymania uzupełnij, jeśli tych danych brakuje. [§ 26 ust. 3]

### !!! UWAGA !!! DOCHÓD ZAGRANICZNY TAKŻE TRZEBA SPRAWDZIĆ

Dochód zagraniczny nie znika tylko dlatego, że nie ma go w polskim PIT. Dotyczy to również rodzica mieszkającego i pracującego na stałe poza Polską, jeżeli należy do rodziny ustalonej w kroku 1.

### G. Dochody za granicą

Zbierz dokumenty wskazujące źródło, kwotę, walutę, okres, podatek i obowiązkowe składki. Dokument może mieć inny format niż polskie zaświadczenie, jeśli potwierdza potrzebne dane. Dołącz przeliczenie na złote: datę kursu NBP, numer tabeli, kwoty przed i po odliczeniach oraz wynik. Formę tłumaczenia sprawdź w § 31 Regulaminu. Rodzica mieszkającego za granicą nie pomijaj automatycznie. [§§ 28 i 41]

### Zanim przejdziesz dalej

**Świadczenie wyłączone z dochodu może nadal wyjaśniać, z czego żyjecie.** Np. 800+, świadczenia opiekuńcze i pomoc społeczna mogą służyć opisaniu utrzymania rodziny. Nie wszystkie świadczenia rodzinne są wyłączone: świadczenie rodzicielskie się wlicza. [§§ 14 i 32]

Nie odejmuj samodzielnie rat kredytu, potrąceń egzekucyjnych ani dobrowolnych wpłat. Dokument powinien oddzielać ustawowe odliczenia od pozostałych potrąceń. Sama kwota przelewu na konto może nie wystarczyć. [§ 20 ust. 3]

**Dokumenty zebrane? Sprawdź jeszcze zmiany dochodu.** Jeżeli ktoś rozpoczął lub zakończył pracę, działalność albo pobieranie świadczenia, przejdź do kroku 4. Sama zmiana kwoty dochodu nie zawsze oznacza ustawową utratę lub uzyskanie.

### 3.5. Uzupełnij formularze WSAP w zakresie ustalonych danych.

#### Formularze, które składasz w WSAP

| Dokument                 | Co zrobić                                                                                                                                        |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Załącznik nr 2           | Wpisz rok 2026/2027. Wypełnij dane, skład rodziny i wszystkie wymagane oświadczenia. Podpisz wniosek.                                            |
| Kalkulator dochodów WSAP | Przygotuj aktualny arkusz. Sprawdź, czy zawiera wartości właściwe dla dochodów za 2025 r. Wypełnij go w kroku 5, a następnie wydrukuj i podpisz. |
| Konto bankowe            | Podaj własny rachunek. Przy pierwszym wniosku lub zmianie konta dołącz potwierdzenie z banku.                                                    |

**!!! UWAGA !!! PIT NIE ZASTĘPUJE AUTOMATYCZNIE ZAŚWIADCZENIA Z US.** Jeżeli jedna osoba miała kilka źródeł dochodu, rozdziel je w dokumentach i obliczeniach. [§§ 20–21]

**Ten krok masz za sobą, gdy...** masz dobrane dokumenty do składu rodziny i źródeł dochodu oraz przygotowane formularze. **Przejdź do kroku 4 — sprawdź utratę i uzyskanie dochodu.**

## Krok 4. Sprawdź i udokumentuj utratę lub uzyskanie dochodu.

### Dochód utracony i uzyskany

**NAJWAŻNIEJSZA ZASADA:** dochody za 2025 r. są punktem wyjścia. Ich korekta z powodu utraty lub uzyskania dochodu jest możliwa wyłącznie na zasadach określonych w przepisach i załączniku nr 1 WSAP.

### Najpierw odpowiedz na trzy pytania

Sprawdź każdą osobę uwzględnianą w rodzinie, osobno dla każdego źródła dochodu.

- **1. Czy zakończyło się źródło dochodu wykazane za 2025 r.?** Ustal datę i przyczynę zakończenia. Sprawdź, czy zdarzenie stanowi ustawową utratę dochodu.
- **2. Czy nowe źródło dochodu pojawiło się w 2025 r. lub po tym roku?** Ustal rodzaj źródła, datę rozpoczęcia i właściwą kwotę. Sprawdź, czy zdarzenie stanowi ustawowe uzyskanie dochodu.
- **3. Czy nowe źródło jest nadal uzyskiwane w okresie, na który ustala się prawo do stypendium?** To warunek uwzględnienia dochodu uzyskanego według zasad opisanych poniżej.

**Sprawdź rodzaj zmiany, datę i dalsze otrzymywanie dochodu.** Na kolejnych stronach znajdziesz sposób obliczenia, ustawowe katalogi oraz dokumenty. Sam spadek wynagrodzenia lub nowy przelew nie przesądza o utracie lub uzyskaniu. Sprawdź także powrót do tego samego płatnika lub działalności w ciągu 3 miesięcy. [§§ 15–17 i 29–30]

### 4.1. Pięć sytuacji - jak ustalamy dochód

Poniższe reguły stosujemy do źródeł mieszczących się w ustawowym katalogu utraty lub uzyskania dochodu.

#### Dochód uzyskany w roku bazowym — 2025

Jeżeli dochód został uzyskany w roku bazowym, dochód osiągnięty z tego źródła w tym roku dzieli się przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany, pod warunkiem że jest nadal uzyskiwany w okresie, na który ustalone lub weryfikowane jest prawo do stypendium socjalnego.

#### Dochód uzyskany po roku bazowym

Jeżeli dochód został uzyskany po roku bazowym, dochód studenta lub członka jego rodziny powiększa się o kwotę dochodu osiągniętego z tego źródła za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, pod warunkiem że jest nadal uzyskiwany w okresie, na który ustalone lub weryfikowane jest prawo do stypendium socjalnego.

#### Przykład — rozpoczęcie zatrudnienia po roku bazowym

Dla roku akademickiego 2026/2027, przy roku bazowym 2025, jeżeli zatrudnienie rozpoczęto 1 sierpnia 2026 r., uwzględnia się dochód za wrzesień 2026 r., pod warunkiem dalszego uzyskiwania tego dochodu i z uwzględnieniem § 17 załącznika nr 1 WSAP.

| SYTUACJA                                      | JAK LICZYMY                                  | CO DOKUMENTUJESZ                       |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------|
| Źródło trwało przez cały 2025 r. i nadal trwa | Dochód z 2025 r. dzielimy przez 12 miesięcy. | Dokumenty dotyczące dochodu za 2025 r. |

| SYTUACJA                                                                  | JAK LICZYMY                                                                                                                                | CO DOKUMENTUJESZ                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Źródło zaczęło się w 2025 r. i nadal trwa                                 | Dochód osiągnięty z tego źródła w 2025 r. dzielimy przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany - nie przez 12.                         | Datę rozpoczęcia, dochód z tego źródła za 2025 r. oraz liczbę miesięcy jego uzyskiwania.                |
| Źródło zaczęło się po 31.12.2025 r. i nadal trwa                          | Do dochodu rodziny dodajemy dochód za miesiąc następujący po miesiącu rozpoczęcia źródła.                                                  | Datę rozpoczęcia i dochód za następny miesiąc, np. przy rozpoczęciu pracy w marcu - dochód za kwiecień. |
| Źródło istniało w 2025 r., ale zostało utracone                           | Dochodu z utraconego źródła nie uwzględniamy, jeżeli zdarzenie mieści się w ustawowym katalogu.                                            | Rodzaj i datę utraty oraz dochód z tego źródła wykazany za 2025 r.                                      |
| Źródło pojawiło się po 2025 r., ale zakończyło się przed ustaleniem prawa | Nie zwiększa bieżącego dochodu, jeżeli nie jest już uzyskiwane w okresie, na który ustalane jest stypendium. Zmianę trzeba jednak wykazać. | Dokument rozpoczęcia i zakończenia źródła.                                                              |

## Przykłady

- Praca rozpoczęta 1 marca 2025 r. i nadal trwająca: dochód z tej pracy za 2025 r. dzielimy przez 10 miesięcy (marzec-grudzień).
- Praca rozpoczęta 15 maja 2026 r. i nadal trwająca: przyjmujemy dochód za czerwiec 2026 r.
- Praca wykonywana w 2025 r., zakończona w lutym 2026 r.: po udokumentowaniu ustawowej utraty nie uwzględniamy dochodu z tej pracy.

## !!! UWAGA !!! DOCHÓD ZA NASTĘPNY MIESIĄC

Chodzi o dochód ustalony według zasad ustawowych, po właściwych odliczeniach. Nie wpisuj samodzielnie kwoty przelewu ani kwoty brutto - dołącz dokument od płatnika.

## 4.2. Co może być dochodem utraconym

Utrata dochodu występuje tylko wtedy, gdy dochód ustał z jednej z poniższych przyczyn.

| ŹRÓDŁO            | USTAWOWA PRZYCZYNA UTRATY                                                                                                    |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Urlop wychowawczy | Uzyskanie prawa do urlopu wychowawczego.                                                                                     |
| Bezrobocie        | Utrata zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych.                                                                              |
| Praca zarobkowa   | Utrata zatrudnienia albo innej pracy zarobkowej, w tym umowy o pracę, służby, umowy agencyjnej, zlecenia lub umowy o dzieło. |

| ŹRÓDŁO                                 | USTAWOWA PRZYCZYNA UTRATY                                                                                                                                               |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Emerytury, renty i podobne świadczenia | Utrata m.in. emerytury, renty rodzinnej, socjalnej lub z tytułu niezdolności do pracy, świadczenia przedemerytalnego albo nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. |
| Działalność gospodarcza                | Wykreślenie działalności z rejestru. Zawieszenie jest utratą tylko w szczególnych przypadkach wskazanych w ustawie - nie każde zwykłe zawieszenie działalności.         |
| Świadczenia po utracie pracy           | Utrata zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego albo zasiłku macierzyńskiego przysługującego po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.              |
| Alimenty                               | Utrata zasądzonych alimentów albo świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do alimentów.                                           |
| Świadczenie rodzicielskie              | Utrata świadczenia rodzicielskiego.                                                                                                                                     |
| KRUS                                   | Utrata zasiłku macierzyńskiego określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.                                                                            |
| Stypendium doktoranckie                | Utrata stypendium doktoranckiego przyznanego na podstawie art. 209 ust. 1 lub 7 PSWiN.                                                                                  |

### !!! UWAGA !!! TO NIE WYSTARCZY, ŻE DOCHÓD JEST NIŻSZY

Obniżenie pensji, zmniejszenie liczby godzin, brak premii albo przejściowy brak wypłaty nie są automatycznie utratą dochodu. Musi ustać źródło dochodu albo wystąpić inne zdarzenie wyraźnie wymienione w ustawie.

## 4.3. Co może być dochodem uzyskanym

Nowe źródło uwzględniamy tylko wtedy, gdy powstało z jednej z poniższych przyczyn i nadal istnieje w okresie, na który ustalane jest stypendium.

| ŹRÓDŁO                                 | USTAWOWA PRZYCZYNA UZYSKANIA                                                                                                                                               |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Urlop wychowawczy                      | Zakończenie urlopu wychowawczego.                                                                                                                                          |
| Bezrobocie                             | Uzyskanie zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych.                                                                                                                         |
| Praca zarobkowa                        | Uzyskanie zatrudnienia albo innej pracy zarobkowej, w tym umowy o pracę, służby, umowy agencyjnej, zlecenia lub umowy o dzieło.                                            |
| Emerytury, renty i podobne świadczenia | Uzyskanie m.in. emerytury, renty rodzinnej, socjalnej lub z tytułu niezdolności do pracy, świadczenia przedemerytalnego albo nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. |
| Działalność gospodarcza                | Rozpoczęcie działalności albo jej wznowienie po ustawowo wskazanym okresie zawieszenia.                                                                                    |

| ŹRÓDŁO                       | USTAWOWA PRZYCZYNA UZYSKANIA                                                                                                                                  |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Świadczenia po utracie pracy | Uzyskanie zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego albo zasiłku macierzyńskiego przysługującego po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. |
| Świadczenie rodzicielskie    | Uzyskanie świadczenia rodzicielskiego.                                                                                                                        |
| KRUS                         | Uzyskanie zasiłku macierzyńskiego określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.                                                               |
| Stypendium doktoranckie      | Uzyskanie stypendium doktoranckiego przyznanego na podstawie art. 209 ust. 1 lub 7 PSWiN.                                                                     |

### UMOWA O DZIEŁO TEŻ SIĘ LICZY

Aktualna ustawa zalicza umowę o dzieło do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Rozpoczęcie albo zakończenie takiej umowy może więc stanowić uzyskanie lub utratę dochodu.

#### 4.4. Wyjątek: powrót do tego samego płatnika w ciągu 3 miesięcy

Ta zasada dotyczy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz działalności gospodarczej.

### PRZERWY NIE TRAKTUJEMY JAK UTRATY I NOWEGO UZYSKANIA

Jeżeli dochód został utracony, a w ciągu 3 miesięcy od dnia utraty osoba ponownie uzyskała dochód u tego samego pracodawcy, zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło, przepisów o utracie i uzyskaniu nie stosujemy. Tak samo jest przy ponownym rozpoczęciu działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy.

| PRZYKŁAD                                                                              | SKUTEK                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Umowa skończyła się 30 czerwca, nowa u tego samego pracodawcy zaczęła się 15 sierpnia | Nie stosujemy utraty i uzyskania - powrót nastąpił w ciągu 3 miesięcy.             |
| Umowa skończyła się u pracodawcy A, a nowa zaczęła się u pracodawcy B                 | Rozpatrujemy osobno utratę starego źródła i uzyskanie nowego.                      |
| Powrót do tego samego pracodawcy nastąpił po upływie 3 miesięcy                       | Można zastosować zasady utraty i uzyskania, jeżeli spełnione są pozostałe warunki. |

### Zmiany, które nie są automatycznie utratą lub uzyskaniem

- podwyżka lub obniżka wynagrodzenia przy trwającym zatrudnieniu;
- zmiana liczby godzin, brak premii albo zwykły urlop bezpłatny;
- rozpoczęcie lub zakończenie prywatnego najmu poza działalnością gospodarczą;
- jednorazowa sprzedaż, dochody kapitałowe albo zmiana dochodu z gospodarstwa rolnego;
- uzyskanie lub utrata świadczenia, które w ogóle nie jest wliczane do dochodu, np. 800+;
- utrata alimentów z powodu niepłacenia przez żyjącą osobę zobowiązaną - ustawa przewiduje utratę

tylko w określonych przypadkach związanych ze śmiercią tej osoby.

### !!! UWAGA !!! MIMO TO POKAŻ DOKUMENT

Jeżeli sytuacja nie pasuje dokładnie do żadnej kategorii, opisz ją i dołącz dokument z pełną nazwą świadczenia lub źródła. Nie ukrywaj zmiany tylko dlatego, że Twoim zdaniem nie powinna się liczyć.

## 4.5. Jakie dokumenty przygotować

Dokumenty muszą pozwolić ustalić rodzaj zmiany, datę, źródło dochodu i jego wysokość.

### Jeżeli następny miesiąc jeszcze się nie zakończył

Jeżeli miesiąc następujący po miesiącu uzyskania dochodu jeszcze się nie zakończył albo dokument o dochodzie nie może być jeszcze wystawiony, przygotuj dokument potwierdzający źródło i datę jego rozpoczęcia. Dokument o wysokości dochodu za następny miesiąc dołączysz, gdy ta kwota będzie znana. Zgłoś zmianę Uczelni; sam dokument rozpoczęcia nie zastępuje dokumentu o wysokości dochodu potrzebnego do obliczeń.

| SYTUACJA                                          | DOKUMENT ZDARZENIA                                                                                                                                                                                      | DOKUMENT DOCHODU                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Utrata dochodu z 2025 r. albo później             | Dokument potwierdzający rodzaj i dokładną datę utraty, np. świadectwo pracy, rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy, decyzję o utracie świadczenia, dokument z CEIDG albo inny dokument właściwy dla źródła. | Jeżeli źródło było uzyskiwane w 2025 r. - dokument pozwalający wyodrębnić dochód z tego źródła za 2025 r., np. PIT-11 lub zaświadczenie płatnika. Samo zbiorcze zaświadczenie z urzędu skarbowego może nie wystarczyć. |
| Dochód uzyskany w 2025 r. i nadal trwający        | Dokument potwierdzający źródło i datę rozpoczęcia, np. umowę, decyzję lub wpis do rejestru.                                                                                                             | Dokument potwierdzający dochód osiągnięty z tego źródła w 2025 r. oraz liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany.                                                                                                      |
| Dochód uzyskany po 31.12.2025 r. i nadal trwający | Dokument potwierdzający źródło i datę rozpoczęcia.                                                                                                                                                      | Zaświadczenie lub inny dokument potwierdzający dochód za miesiąc następujący po miesiącu uzyskania, po właściwych odliczeniach.                                                                                        |
| Powrót do tego samego płatnika                    | Dokumenty zakończenia i ponownego rozpoczęcia pracy lub działalności.                                                                                                                                   | Dane pozwalające sprawdzić, czy jest to ten sam pracodawca, zleceniodawca lub zamawiający dzieło i czy powrót nastąpił w ciągu 3 miesięcy.                                                                             |

## Co sprawdzić przed wysłaniem

- Czy podałam/podałam osobę, której dotyczy zmiana?
- Czy podałam/podałam pełną nazwę źródła oraz pracodawcę lub płatnika?
- Czy dokument pokazuje dokładną datę rozpoczęcia albo zakończenia?
- Czy wiadomo, czy źródło nadal istnieje?
- Czy przy uzyskaniu po 2025 r. dołączony jest dochód za następny miesiąc?

- Czy przy utracie można wyodrębnić dochód z tego źródła za 2025 r., jeżeli było wtedy uzyskiwane?
- Czy po utracie nastąpił powrót do tego samego płatnika w ciągu 3 miesięcy?

## ZMIANA W TRAKCIE ROKU

Jeżeli dochód zostanie uzyskany lub utracony po złożeniu wniosku albo po przyznaniu stypendium, niezwłocznie poinformuj Uczelnię i dołącz dokumenty. Prawo do stypendium i jego wysokość mogą wymagać ponownego ustalenia.

## Podstawa prawna

- art. 88 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- art. 3 pkt 22-24 oraz art. 5 ust. 4-4c ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- regulamin świadczeń dla studentów właściwy dla roku akademickiego 2026/2027. WSAP

## Oficjalne teksty ustaw:

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Ustawa o świadczeniach rodzinnych

### Ten krok masz za sobą, gdy...

masz ustalone rodzaje i daty zmian dochodu oraz dokumenty potrzebne do ich uwzględnienia.

**Przejdź do kroku 5 — oblicz dochód na osobę.**

## Krok 5. Oblicz miesięczny dochód na osobę i sprawdź dodatkowe wymagania.

### Jak obliczyć dochód do stypendium

**Kroki 1–4 już za Tobą — jesteś prawie na mecie!** To już prawie koniec Twojej pracy. Teraz wykorzystasz ustalony skład rodziny, zebrane dokumenty i informacje o zmianach dochodu.

Masz już ustalony skład rodziny, dokumenty źródeł dochodu za 2025 r. oraz informacje o ustawowej utracie i uzyskaniu. Na tej podstawie obliczysz miesięczny dochód rodziny i dochód na osobę.

#### 5.1. Oblicz dochód za pomocą kalkulatora WSAP.

Na podstawie przygotowanych danych **wypełnij kalkulator WSAP**, stosując zasady właściwe dla każdego źródła. Zsumuj miesięczne dochody osób uwzględnianych w rodzinie, po odpowiednich korektach, i podziel przez liczbę tych osób. Nie wpisuj całego przychodu ani samej kwoty przelewu z banku. [§ 33]

#### Jak korzystać z części kalkulatora?

- **Dochody roczne:** w części przeznaczonej na dochody za 2025 r. ujmij kwoty rozliczane według zasad rocznych, z właściwymi odliczeniami i korektą dochodu utraconego. Dzielenie przez 12 nie oznacza, że każde źródło musiało trwać cały rok.
- **Dochody uzyskane:** część przeznaczoną na uzyskanie dochodu wypełnij, jeśli zmiana spełnia ustawowe warunki z kroku 4. Rozróżnij uzyskanie w 2025 r. i po 2025 r.; nie ujmuj ponownie tych samych kwot.

Postępuj zgodnie z opisami zakładki i pouczeniami w aktualnym kalkulatorze. W nietypowej sytuacji dołącz zestawienie obliczeń. Kalkulator jest narzędziem pomocniczym i nie zastępuje ustalenia dochodu przez właściwy organ. [§ 18 ust. 4 i §§ 33–42]

#### Jak ustalić dochód z działalności na ryczałcie lub karcie podatkowej?

Dochód za 2025 r. ustala się według tabel zawartych w załączniku do obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2025 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (M.P. z 2026 r. poz. 748). [§ 7 ust. 3 i § 36]

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych: stosuje się tabelę odpowiadającą stawce podatku oraz przedziałowi rocznego przychodu, na podstawie danych z wymaganego zaświadczenia z urzędu skarbowego. Jeśli występowało kilka stawek ryczałtu, zastosuj szczegółowe zasady z § 36 załącznika nr 1.

Karta podatkowa: stosuje się tabelę nr 1, w której dochód roczny przypisany jest do przedziału rocznej wysokości opłaconego podatku.

Nie wpisuj jako dochodu całego przychodu ani samodzielnie oszacowanego zysku. Dochód ustalony według tabel rozlicza się miesięcznie zgodnie z zasadami załącznika nr 1; jeśli wystąpiła ustawowa utrata lub uzyskanie dochodu, uwzględnij zasady z kroku 4. Przychody objęte wskazanymi zwolnieniami PIT rozlicza się odrębnie, bez powtórnego uwzględniania tych samych kwot. [§§ 8 i 36–37]

Obwieszczenie i tabele: <https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/MP/2026/748/text.pdf>

#### 5.2. Porównaj wynik z progiem dochodowym.

**2 099,70 zł** — maksymalny miesięczny dochód na osobę uprawniający do ubiegania się o stypendium w 2026/2027. **823 zł** — próg dodatkowego dokumentowania opisanego na kolejnej stronie. **1 866,40 zł** — odrębny próg własnego dochodu studenta przy rozliczeniu bez rodziców na podstawie tej przesłanki; nie jest progiem dochodu na osobę w rodzinie.

Po zmianie sytuacji zgłoś ją uczelni. Do ponownego przeliczenia WSAP udostępnia załącznik nr 13; dołącz dokumenty zmiany i aktualny kalkulator zgodnie z wymaganiami uczelni.

### 5.3. Jeśli dochód nie przekracza 823 zł na osobę, przygotuj odpowiednie dokumenty.

Chodzi o dochód na osobę ustalony do stypendium według poprzedniej części, a nie samą pensję studenta ani wynik obliczeń OPS. Wybierz ścieżkę A albo B.

**Jeżeli miesięczny dochód na osobę nie przekracza 823 zł, obowiązuje dodatkowy krok. Dotyczy to także dochodu 0 zł i dokładnie 823 zł.**

**A. Ty albo członek rodziny korzystacie w roku złożenia wniosku ze świadczeń pomocyspołecznej:** przygotuj zaświadczenie z OPS albo CUS o korzystaniu z tych świadczeń w roku złożenia wniosku.

**B. Nikt z rodziny nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej:** zamiast takiego zaświadczenia przygotuj dokumenty pokazujące rzeczywiste źródła utrzymania rodziny. Właściwy organ może przyznać stypendium, jeżeli źródła te zostaną wiarygodnie udokumentowane.

Zaświadczenie OPS/CUS powinno wskazywać osobę lub osoby korzystające ze świadczeń. Przy wniosku składanym w 2026 r. chodzi o korzystanie ze świadczeń w 2026 r. Brak wymaganego zaświadczenia jest podstawą odmowy, z zastrzeżeniem wyjątku z punktu B.

#### Jeżeli nikt z rodziny nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej

Przygotuj dokumenty, które wiarygodnie pokazują rzeczywiste źródła utrzymania rodziny. Zależnie od sytuacji mogą to być np.:

- oszczędności;
- udokumentowana pomoc innych osób;
- pożyczka;
- świadczenia niewliczane do dochodu;
- inne rzeczywiste środki utrzymania.

**!!! UWAGA !!! STOP — SAMO „0 ZŁ DOCHODU” NIE WYSTARCZA, GDY STOSUJESZ PUNKT B.** Jeżeli rodzina ponosi koszty mieszkania i utrzymania, a dokumenty pokazują 0 zł lub bardzo niski dochód, wyjaśnij i udokumentuj, skąd pochodzą środki na życie. Wskaż źródła, kwoty i okresy. Zaświadczenie o niekorzystaniu z pomocy społecznej nie zastępuje tych dokumentów.

Środki utrzymania nie zawsze wliczają się do dochodu. Dokumenty nie gwarantują przyznania stypendium. W sytuacji A niski dochód sam w sobie nie wymaga dodatkowych wyjaśnień o utrzymaniu; uczelnia może jednak żądać niezbędnych dowodów w razie konkretnych wątpliwości. [Art. 88 ust. 4–5 ustawy; § 32 załącznika]

#### Ten krok masz za sobą, gdy...

masz obliczony dochód na osobę oraz dokumenty wymagane przy Twoim wyniku.

**Przejdź do kroku 6 — sprawdź komplet i złóż wniosek.**

## Krok 6. Sprawdź kompletność dokumentów, podpisz je i złóż wniosek.

### Oryginały i kopie

Sprawdź § 31 **aktualnego Regulaminu** — znajdziesz tam zasady dotyczące dokumentów, kopii i tłumaczeń. Sposób złożenia wniosku określa § 28. Komunikat WSP wskazuje oryginały zaświadczeń oraz kopie m.in. PIT i umów, z oryginałami do wglądu. Do papierowego wniosku dołącz podpisany wydruk kalkulatora. Przed złożeniem sprawdź aktualny termin, miejsce i wymagania uczelni.

### Końcowa lista kontrolna

Przejdź przez listę od góry do dołu. Zaznacz wykonane czynności. Pozycje warunkowe sprawdź tylko wtedy, gdy dotyczą Twojej sytuacji.

☐ Sprawdziłem / sprawdziłam prawo do stypendium oraz — jeśli dotyczy — podstawę uprawnienia cudzoziemca.

☐ Mam zweryfikowany skład rodziny i właściwe dokumenty potwierdzające sytuację jej członków.

- Mam dokumenty wszystkich wymaganych źródeł dochodu za 2025 r. oraz brakujące dane o składkach, także dla siebie.
- Każda pełnoletnia osoba uwzględniana w rodzinie podpisała załącznik nr 6.
- Dołączyłem / dołączyłam dokumenty szczególnych źródeł oraz utraty i uzyskania dochodu — jeśli dotyczą mojej rodziny.
- Przy dochodzie do 823 zł mam zaświadczenie OPS/CUS albo dokumenty utrzymania, zgodnie ze ścieżką A lub B z kroku 5.
- Wypełniłem / wypełniłam i podpisałem / podpisałam wniosek (załącznik nr 2) oraz kalkulator. Dołączyłem / dołączyłam załączniki nr 7 lub 8 oraz potwierdzenie rachunku — jeśli są wymagane.
- Mam wymagane tłumaczenia, kopie i oryginały do wglądu. Sprawdziłem / sprawdziłam termin oraz sposób złożenia.

### Nadal nie wiesz, jaki dokument przygotować?

W pytaniu podaj członka rodziny, pełną nazwę źródła, daty zmiany oraz dokumenty, które już masz. Przy pytaniu o uprawnienie cudzoziemca wskaż dokument pobytowy i podstawę prawną decyzji.

**Zamiast: „Jakie dokumenty mam złożyć?”** Napisz np.: „Mój ojciec pracował na umowę o pracę przez cały 2025 r., a od lutego 2026 r. pobiera emeryturę. Mam zaświadczenie z US za 2025 r. Jakich dokumentów potrzebuję, aby wykazać zakończenie pracy i rozpoczęcie pobierania emerytury?”.

## Źródła i informacje końcowe

### Źródła | Zakres sprawdzenia i ważne rozbieżności

Podstawą instrukcji jest aktualny załącznik nr 1 do Regulaminu świadczeń WSAP: „Zasady ustalania składu rodziny i dochodu studenta”. Numery paragrafów w tekście odnoszą się do tego załącznika, chyba że wyraźnie wskazano Regulamin. O przyznaniu stypendium decyduje właściwy organ uczelni na podstawie wniosku i dokumentów.

### Jak czytać tę instrukcję?

- Rok bazowy 2025 wynika z § 4 ust. 2 aktualnego załącznika.
- Skład rodziny i samodzielność: §§ 1–3 i 19. Dokumenty dochodowe: §§ 18–32. Utrata i uzyskanie: §§ 15–17 i 29–30. Obliczenia: §§ 33–42.
- Nie zbieraj dodatkowego dokumentu tylko po to, aby powtórzyć potwierdzone dane. Dobieraj dokumenty do swojej sytuacji.
- Strona uczelni zawiera nadal starsze kwoty i rok 2024. Na 2026/2027 użyto aktualnego komunikatu ministerstwa oraz obwieszczenia GUS za 2025 r.
- Załącznik odsyła do innych paragrafów Regulaminu. Bez ich aktualnej treści nie można ostatecznie potwierdzić formy tłumaczeń i wszystkich kanałów składania wniosków.

### Materiały do sprawdzenia przed złożeniem wniosku

**WSAP: terminy, miejsce i kontakt**<https://wsap.com.pl/stypendia/>

**WSAP: dokumenty, formularze i kalkulator**<https://wsap.com.pl/stypendium-socjalne/>

**WSAP: załącznik nr 2, wniosek**<https://wsap.com.pl/pliki/stypendia/zal2.pdf>

|                      |                                                                                                         |           |           |                     |          |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|---------------------|----------|
| <b>WSAP:</b>         | <b>załącznik</b>                                                                                        | <b>nr</b> | <b>8,</b> | <b>oświadczenie</b> | <b>o</b> |
| <b>gospodarstwie</b> | <a href="https://wsap.com.pl/pliki/stypendia/zal8.pdf">https://wsap.com.pl/pliki/stypendia/zal8.pdf</a> |           |           |                     |          |

**Ministerstwo Nauki: świadczenia na 2026/2027**<https://www.gov.pl/web/nauka/swiadczenia-dla-studentow-w-roku-akademickim-20262027>

**GUS: komunikaty i obwieszczenia - obwieszczenie z 18.09.2026 r. dotyczące dochodu rolnego za 2025 r.**<https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/>

**Próg 823 zł: rozporządzenie Rady Ministrów z 12.07.2024 r., § 1 pkt 1 lit. b; obowiązuje od 1.01.2025 r.**<https://eli.gov.pl/eli/DU/2024/1044/ogl>

**Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: art. 88 ust. 4–5**<https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/1668/ogl>

**Kodeks rodzinny i opiekuńczy, tekst jednolity z 2026 r., art. 170**<https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2026/236/text.pdf>

Rozbieżności opisano jawnie, zamiast przedstawiać starsze kwoty lub procedury jako aktualne zasady na 2026/2027. W sprawie uzupełnień, aktualnych formularzy i indywidualnej sytuacji decydują dokumenty oraz ocena właściwego organu uczelni.